STUK 746 (2019-2020) – Nr.1

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2019-2020	17 JANUARI 2020

Hoorzitting: Het inspraak- en participatietraject voorgesteld door het College

SAMENVATTEND VERSLAG

namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
uitgebracht door de heer Arnaud VERSTRAETE

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:
Vaste leden: de heer Fouad Ahidar, voorzitter, de heer Mathias Vanden Borre, de heer Guy Vanhengel, de heer Arnaud Verstraete
Plaatsvervangers: de heer Juan Benjumea Moreno, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Els Rochette, mevrouw Lotte Stoops, de heer Gilles Verstraeten
Andere leden: de heer Jan Busselen, mevrouw Bianca Debaets, de heer Pepijn Kennis, de heer Dominiek Lootens-Stael, mevrouw Hilde Sabbe
Verontschuldigd: mevrouw Soetkin Hoessen, mevrouw Cieltje Van Achter

Dames en heren,

Op vrijdag 17 januari 2020 organiseerde de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid een hoorzitting over het inspraak- en participatietraject van het College. De toelichting werd gegeven door de heer Ewoud Monbaliu van Levuur.

De heer Arnaud Verstraete wordt aangeduid als verslaggever.

1. Inleiding door mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Zoals aangekondigd, wil het College deze legislatuur volop inzetten op Brussel als *co-city*, een stad die samen wordt gemaakt. Hier wordt al in 2020-2021 mee begonnen. Het College organiseert een inspraak- en participatietraject, genaamd Stadspiratie, in het kader van het strategisch meerjarenplan van 2021-2025. Dit Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 omvat alle beleidsdomeinen van de VGC en zal opgebouwd worden rond beleidsdoelstellingen en beleidsacties.

De VGC-gemeenschapsbevoegdheden en de uitdagingen voor Brussel vormen het inhoudelijk kader voor dit traject. Het zijn thema's waarop de VGC als overheidsactor in Brussel een rechtstreekse impact heeft en waarop de VGC vanuit haar gemeenschapsbevoegdheden (Onderwijs, Vorming, Cultuur, Jeugd, Sport, Gemeenschapscentra, Welzijn, Gezondheid, Gezin, Stedelijk beleid, Integratie, Armoede…) kan inspelen.

Het College organiseert een breed inspraaktraject, gericht op Brusselaars die aansluiting hebben of zoeken bij het N-netwerk. De grootste aandacht gaat hierbij uit naar het actief betrekken van burgers en het Nederlandstalige werkveld in Brussel.

Met het inspraak- en participatietraject, Stadspiratie, wil het College niet alleen inspiratie leveren voor het Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 van de VGC, maar ook de kwaliteit van de beleidsvoering verhogen door gebruik te maken van de ervaring, deskundigheid en perspectieven van burgers en organisaties. Het College is ervan overtuigd dat ze op deze manier nog meer draagvlak voor het beleid kan creëren bij Brusselaars en het werkveld.

Als VGC wordt op die manier ook naar buiten toe opgetreden als een communicatieve, betrokken en transparante overheid met een open en nieuwsgierige houding ten aanzien van ideeën, visies en voorstellen die leven bij de Brusselaars die aansluiting hebben of willen vinden bij het Nederlandstalige gemeenschapsnetwerk rond de VGC en het VGC-werkveld.

Stadspiratie focust in de eerste plaats op de Brusselaars zelf. Het is dan ook belangrijk dat de deelnemers van het traject de diversiteit van de Brusselse bevolking weerspiegelen in leeftijd, gender, etnisch-culturele achtergrond, opleiding, socio-economische status.

Er wordt ingezet op Brusselaars die vandaag al gebruikmaken van de dienstverlening van de VGC, maar ook op Brusselaars die moeilijker worden bereikt. In het traject gaat er bijzondere aandacht naar mensen in armoede, mensen met een beperking, Brusselaars met een migratieachtergrond, anderstaligen die van het aanbod van de VGC gebruikmaken, kinderen en jongeren… Daarnaast worden ook de bestaande participatiestructuren zoals de verschillende adviesorganen van de VGC en burgerinitiatieven betrokken.

De lat ligt hoog, daarom werd er al mee gestart in het najaar 2019. Achter de schermen werd er hard gewerkt. In oktober 2019 werd een overheidsopdracht uitgeschreven. Dit opdrachtdocument werd uitgestuurd naar 13 organisaties. Drie (samenwerkingsverbanden van) organisaties dienden een offerte in. De begeleidingsopdracht werd op 6 november 2019 gegund aan het consortium van Levuur, Indiville en Tree company. Deze 3 organisaties hebben al heel wat ervaring met opzetten van online en offline participatie. Zij stelden een procesarchitectuur op.

De collegevoorzitter benadrukt dat het College het belangrijk vindt om de Raad bij het traject te betrekken. Met het akkoord van de Raad kunnen volgende maand ook de inhoudelijke thema's en de vragen van het participatietraject voorgelegd worden in Raad. Daarnaast zal er in het najaar 2020 worden teruggekoppeld om de resultaten van het traject voor te leggen.

2. Toelichting van het inspraak- en participatietraject door de heer Ewoud Monbaliu

Met het inspraak- en participatietraject streeft de VGC volgende hoofddoelstellingen na:
- inspiratie leveren voor het Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 van de VGC;
- de kwaliteit van de beleidsvoering verhogen door het maximaal benutten van de ervaring en deskundigheid van de verschillende stedelijke actoren en het leren van het perspectief van (potentiële) gebruikers en kwetsbare doelgroepen;
- een draagvlak voor het beleid creëren bij burgers en het werkveld;
- uitwisseling en netwerking stimuleren tussen doelgroepen door niet enkel sectoraal maar ook geïntegreerd te werken;
- burgers, organisaties en instellingen stimuleren om mee na te denken over de beleidsthema's en maatschappelijke uitdagingen van de VGC en om zich te engageren voor mogelijke oplossingen;
- een transversale dynamiek creëren door de organisatie van een VGC-breed traject;
- als VGC naar buiten treden als een communicatieve, betrokken en transparante overheid met een open en nieuwsgierige houding ten aanzien van ideeën, visies en voorstellen die leven bij de verschillende *stakeholders*.

Er zal getracht worden om zo inclusief mogelijk te werken want een van de gevaren van een participatieproces is dat er een bepaald profiel wordt verkregen. Daarom moeten de deelnemers de diversiteit van de Brusselse bevolking weerspiegelen in leeftijd, gender, etnisch-culturele achtergrond, opleiding en socio-economische status.

De verschillende doelgroepen zijn:
- Brusselaars en gebruikers van de stad;
- het brede Brusselse middenveld dat een band heeft met de VGC (gesubsidieerd, erkend, duidelijke link met de VGC) en/of hier aansluiting bij zoekt;
- de adviesorganen van de VGC (adviesraden en werkgroepen);
- andere (Brusselse) overheden en instellingen;
- de VGC met haar verschillende onderdelen (beleid, operationele diensten, Administratie).

De procesarchitectuur werd opgesteld op basis van een aantal ontwerpcriteria. Het is belangrijk de intentie, de rijrichting, de doelstellingen en doelgroepen van het participatieproces te kennen.

In het proces werd uitgegaan van 3 fases: voorbereiding, ideeënfase en het engagement.

Momenteel wordt druk gewerkt aan de 1ste fase, de voorbereiding. De VGC heeft reeds heel wat expertise en deze wordt gebruikt om samen met het consultingbureau het traject vorm te geven.

In fase 2 wordt breed uitgereikt naar de Brusselse samenleving. In globo zal dit vanaf midden februari 2020 van start gaan en duren tot aan de grote vakantie. De bedoeling is om zo breed mogelijk ideeën te sprokkelen en voeling te krijgen met wat er leeft in de Brusselse samenleving.

De 3de fase start in het najaar 2020 en is eigenlijk een extra. Op dat ogenblik zal er van idee naar engagement worden gegaan. Een idee alleen is niet voldoende.

In de 1ste fase wordt er een stuurgroep opgericht. De VGC-medewerkers en de medewerkers van het kabinet zullen mee de contouren bepalen waarmee de timing, het budget, de inhoud enz… worden bewaakt.

In de voorbereidende fase worden allerlei instrumenten uitgewerkt die de medewerkers in staat moeten stellen om de participatie in fase 2 zo breed mogelijk open te trekken. Er wordt getracht om mensen, individuen rechtstreeks te laten deelnemen aan het traject. Dit gebeurt via een online platform. Daarnaast zal er aan organisaties worden gevraagd om zelf evenementen, bijeenkomsten te organiseren met mensen waarmee zij meestal werken. Ze zullen hiervoor ondersteund worden met allerlei werkvormen, methodieken. Op deze manier wordt er veel breder gegaan, wordt gehoopt dieper in de Brusselse samenleving door te dringen.

Op 28 januari 2020 wordt een opstartworkshop georganiseerd, de lancering van het traject volgt midden februari. De bedoeling van deze workshop is al wat voeling te krijgen bij de Brusselse verenigingen, organisaties. De verschillende werkvormen zullen worden voorgesteld en besproken. Er zal worden gevraagd welke doelgroepen deze organisaties willen bereiken en hoe zij hierin kunnen worden ondersteund.

Ten slotte, vallen er ook nog veel praktische voorbereidingen onder fase 1.

In de 2de fase volgt op 19 februari 2020 de lancering. Er zal een online ideeënbus beschikbaar zijn die 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 tot eind mei voor iedereen toegankelijk is. Binnen de online bevraging wordt de mogelijkheid voorzien om een test te doen. Er zijn nog veel mensen die niet weten wat de VGC is en wat de VGC doet. Als de mensen de test doen, krijgen ze een beter beeld van de VGC. De website zal *www.Stadspiratie.be* zijn en zal alle informatie bevatten die een individu of een organisatie nodig heeft zodat ze aan dit project kunnen bijdragen.

Op 6 juni 2020 wordt de eerste Brusseldag georganiseerd. Op deze dag zullen er 150 mensen worden uitgenodigd. Tegen dan zal er al heel veel input zijn gegeven via het online platform dat op deze Brusseldag kan worden besproken. Nadien wordt aan het College een 1ste stand van zaken gegeven. In het najaar worden de resultaten teruggekoppeld en wordt een 2de Brusseldag voorzien waar dan van idee naar engagement wordt gegaan.

Begin 2021 volgt er een brede communicatie en wordt het rapport aan de buitenwereld voorgesteld.

3. Bespreking

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA) bedankt de gastspreker en het College voor de toelichting en wil graag een aantal vragen en bedenkingen formuleren.

Is er een aanbesteding gebeurd voor dit project en wat is de totale kostprijs van het hele traject? Kan er een overzicht van de verschillende stappen en betrokken personen verkregen worden?

Een eerste bedenking betreft de doelgroepen van het participatietraject: wat met de Vlaamse Brusselaar en de Brusselse Vlaming? De spreker beschouwt deze als eerste en belangrijkste *stakeholder* van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Er wordt een *catch-all* bepaling gebruikt, namelijk 'alle Brusselaars en alle gebruikers van de stad'. Dat lijkt de heer Mathias Vanden Borre een te ruime scope. Hij meent dat er moet gefocust worden op de Vlaamse Brusselaar en de Brusselse Vlaming. Deze voelen zich immers, door de oneindige verbreding, soms vergeten door de VGC. Dat kan volgens de spreker niet de bedoeling zijn; de kerngroep mag niet uit het oog verloren worden.

Ten tweede, citeert het commissielid de heer Cees Buddingh: "Inspraak zonder inzicht leidt tot uitspraak zonder uitzicht". Inspraak en participatie lijken nu allemaal nieuw en helaas soms een politiek modewoord. In de praktijk zijn deze echter niet nieuw. De spreker vindt het belangrijk dat er bij inspraakmomenten een onderscheid gemaakt wordt tussen echte experten, mensen die wetenschappelijke inzichten inbrengen enerzijds, en mensen die meer vanuit een eigen visie spreken en die dat minder breed kunnen trekken anderzijds.

Ten derde, heeft de heer Mathias Vanden Borre bedenkingen over de samenwerking met de Vlaamse overheid en de Vlaamse Regering. Dit moet de eerste en belangrijkste partner van de VGC blijven. Te veel versnippering en verdeling moeten vermeden worden. Het commissielid vindt het goed dat de VGC eigen klemtonen legt en een eigen beleid op maat van de Vlaamse Brusselaar uitstippelt, maar dit mag niet al te ver afwijken van het Vlaamse beleid.

Tot slot, stelt de spreker zich vragen bij het digitale aspect binnen dit traject. Wat met mensen die daar geen tijd voor kunnen vinden, werkende mensen of mensen zonder digitale achtergrond? Er treedt dan toch een soort van selectieve *bias* op van mensen die zich geroepen voelen om te reageren. Er zijn daarnaast mensen die in de eerste plaats een kwalitatieve dienstverlening van de overheid verwachten. De VGC moet waken over deze kerntaak.

Commissielid Arnaud Verstraete (Groen) vindt het een zeer boeiend en hoopgevend initiatief, nog niet eerder gezien in de VGC. Een primeur om op deze manier met de bevolking en de professionals samen te bekijken hoe voor de komende jaren een investeringsplan op te zetten en uit te voeren.

Bij de doelgroepen lijkt het de spreker logisch dat er breed gekeken wordt. Vanzelf zullen de Nederlandstalige Brusselaars, die al vertrouwd zijn met de VGC, makkelijker reageren op zo'n bevraging. Het commissielid vindt het interessant dat ook die mensen die nog niet bekend zijn met de VGC een kans wordt gegeven om de VGC beter te leren kennen en betrokken worden bij wat de VGC kan betekenen.

Wordt er in 1 taal gewerkt of in meerdere? Graag ook wat meer details over een aantal zaken zoals: hoe ziet de rol van de Raad van de VGC eruit, wat wordt er van deze Raad verwacht en over welk budget zal de Brusselaar zich mee kunnen uitspreken?

Daarnaast vindt het commissielid de *gamification*-aanpak in dit traject interessant, maar hij stelt zich vragen bij de laagdrempeligheid ervan. Niet iedereen zal spontaan aan dit soort oefeningen deelnemen. Hoe zullen die niet-spontane deelnemers worden binnengehaald?

Het commissielid vraagt zich af of het in dit traject eerder over co-creatie handelt dan over het louter opvragen van meningen of ideeën, waarna de overheid er wel iets mee zal doen. Als dat het geval is, dan beschouwt de heer Arnaud Verstraete dit als een belangrijke meerwaarde.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a) merkt op dat er hard wordt ingezet op het zorgen voor inclusiviteit, en dus ook op diegenen die niet uit zichzelf van zich laten horen.

Het raadslid wijst erop dat er reeds veel burgerinitiatieven bestaan. Het is vooral nodig dat zij die nog niet gehoord werden, inspraak hebben. Participatie is niet nieuw, maar er zullen nu verdere stappen gezet worden. De spreker is verheugd dat er zal worden geparticipeerd of geparticileerd al van bij de eerste fase van het participatieproces.

Mevrouw Els Rochette heeft wel een grote bedenking bij het zelf organiseren van evenementen door organisaties op het werkveld. Deze hebben immers reeds veel energie gestoken in het bereiken van hun doelpubliek. Zij worden bijgevolg overbevraagd omwille van hun expertise en knowhow. Het raadslid vraagt dat daar mee rekening wordt gehouden. Deze organisaties zullen eerder nood hebben aan mankracht of financiële stimulansen dan aan een ondersteuning onder de vorm van methodieken. Anders bestaat het risico dat ze moeten zeggen dat het niet lukt omdat ze er geen tijd voor hebben.

Verder is de spreker benieuwd naar de uitkomst van de online test en meent zij, replicerend op de tussenkomst van de heer Mathias Vanden Borre, dat ervaringsdeskundigen evenzeer moeten gehoord worden. Beide soorten van deskundigen moeten aan bod komen.

Tevens is het raadslid nieuwsgierig naar de samenstelling van de stuurgroep en de representativiteit ervan.

Hoe zit het met de meertaligheid van het proces? Zal de website in het Nederlands of ook in het Frans en/of Engels ontwikkeld worden? De VGC bereikt eveneens veel anderstaligen. De mening van nieuwkomers bv., die het Nederlands in het begin nog niet machtig zijn, is ook belangrijk.

Tot besluit vraagt het raadslid of er een voorbeeld kan gegeven worden bij het engagement waarvan sprake in de toelichting. Nadat burgers hun meningen hebben kunnen geven, zouden zij zich kunnen engageren tot iets. Op welke manier wordt dit gezien?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang) heeft 2 belangrijke vragen: wie willen we bereiken en hoe gaan deze bereikt worden? Het raadslid heeft gehoord dat de doelgroep zo divers mogelijk moet zijn, maar anderzijds bevat de uiteenzetting overal online testen, gebruik van website en internet… De spreker vreest dat er heel wat mensen uit de Brusselse bevolking niet zullen bereikt worden, als er enkel op die manier wordt gewerkt, zoals bv. senioren die

niet allen even goed mee zijn met het digitale tijdperk. Dat zullen niet de enigen zijn die de VGC dreigt mis te lopen.

Verder steunt het raadslid collega Mathias Vanden Borre als het gaat over de Vlaams-Brusselse gemeenschap als eerste en belangrijkste doelgroep. Mocht deze doelgroep of een deel hiervan niet bereikt worden, kan dit de VGC zeer kwalijk genomen worden.

Er zal tevens een extra inspanning nodig zijn om de mensen die een beetje ontgoocheld zijn in de samenleving en de overheid – zo zouden er in een stad als Brussel heel wat zijn – te bereiken en te overtuigen te participeren indien zij verandering wensen te bewerkstellingen.

Wat zal er nadien met de informatie die werd verzameld gebeuren? Het is van cruciaal belang dat elke input op een gelijkwaardige manier wordt behandeld. Dat er niet zal gefilterd worden in een bepaalde richting of dat deze met taboes zal worden behandeld. Zo niet, bestaat het risico dat de mensen die zich vandaag reeds niet gehoord voelen, volledig ontgoocheld zijn en zich van de overheid en het beleid afkeren.

De heer Pepijn Kennis (Agora) heeft gelijkaardige vragen en bedenkingen. Bij het betrekken van mensen lijkt de doelgroep redelijk duidelijk: de mensen die mogelijk gebruikmaken van de dienstverlening van de VGC. Deze is weliswaar minder makkelijk te identificeren in een brede stedelijke samenleving, dan misschien het geval lijkt. Hoe ga je deze doelgroep bereiken? Er werd een link gelegd naar de G1000, de term ‘loting’ werd gevallen. Het raadslid had graag geweten hoe dit praktisch in zijn werk zal gaan.

De spreker merkt op dat het op zich wel een mooi idee is om zich te beroepen op organisaties die werken met mensen die niet makkelijk bereikbaar zijn. In de praktijk worden deze organisaties overbevraagd en zitten organisaties die op hun tandvlees zitten niet te wachten op een overheid die vraagt om bv. een studiedag te organiseren. Welke steun zal er hiervoor gegeven worden: financieel, organisatorisch, ruimten of personeel ter beschikking gesteld?

In het verwerken van de input is het voor het raadslid in deze procesarchitectuur niet helemaal duidelijk wat er met de input gebeurt. Als de burger of organisatie input geeft, moet er dan gewoon vertrouwen zijn dat de overheid deze op een goede manier zal verwerken? Het College heeft vertrouwen, indirect via de Raad, van de kiezer gekregen. In dit proces is dit vertrouwen voor de heer Pepijn Kennis niet expliciet naar voren gekomen.

Wat de procesbegeleiding op de Brusseldagen betreft, is de spreker nieuwsgierig. Hoe zullen gesprekken gefaciliteerd worden? Welke andere drempelverlagende initiatieven worden er genomen? Met zijn burgerassemblee heeft het raadslid ervaren dat bv. kinderopvang, eten en een vrijwilligersvergoeding maatregelen zijn die de drempel verlagen om deel te nemen aan dergelijk proces.

Ten slotte, waar wordt de Raad in dit proces betrokken en welke rol heeft deze te spelen?

Het College heeft bij de Beleidsverklaring 2019-2020 aangegeven dat het versterkt zou inzetten op participatie en actief burgerschap. **Mevrouw Bianca Debaets (CD&V)** heeft toen expliciet gevraagd om dit wat concreter te maken en het raadslid is dan ook verheugd met de gegeven uiteenzetting. Het is duidelijker geworden hoe het College dit concreet vorm wil geven.

Daarnaast vindt de spreker het positief dat het College wil blijven uitgaan van de organisaties en hen mede-eigenaar wil maken van het beleid.

Het is echter niet zo dat dit een trendbreuk of iets nieuws is. Collega's die al iets langer in dit assemblee zetelen, weten dat de VGC, misschien zelfs als eerste, inspraak steeds belangrijk heeft gevonden. De spreker verwijst hiervoor naar de adviesraden. In deze organen zetelden vroeger reeds experten, maar ook burgers; en zij brachten advies uit over het beleid alvorens het op het College kwam. Brussel, en zeker de VGC, is steeds een laboratorium geweest. Wat nieuw is, is dat er gebruik wordt gemaakt van nieuwe methodieken. Andere steden zijn de VGC daarin voorafgegaan, bv. Leuven, die met een online bevraging een 3.000-tal burgers heeft bereikt. Maar, waarschuwt de spreker, deze brachten 2.668 ideeën aan en dat is meteen ook een knelpunt. Er mogen geen valse verwachtingen gecreëerd worden bij de deelnemers, die het beleid niet kan inlossen. Hoe gaat het College dit aanpakken?

Diversiteit in de brede zin van het woord is belangrijk. In de adviesraden was dit soms een muur waartegen werd gebotst. Het evenwicht man-vrouw, diversiteit naar leeftijd en afkomst, waren soms moeilijk te vinden. Vaak wordt bij dezelfde mensen uitgekomen, die overbevraagd zijn. Hier zal het zoeken zijn naar nieuwe invalshoeken.

Een methodiek die het raadslid wil aanbevelen, betreft *Deep Democracy*. Deze werd onder meer toegepast in Zuid-Afrika, in de post-apartheidstijdsgeest, waar mensen die nooit hadden samengewerkt en uit een conflictmodel kwamen, plots wel dienden samen te werken. Er wordt hierbij niet langer enkel gekeken en geluisterd naar de meerderheid, maar ook de minderheidsstem komt aan bod. Er is al gebleken dat meestal hetzelfde type van personen deelneemt aan online bevragingen: de blanke, hoogopgeleide man. De spreker roept op zeker ook voor de minderheidsgroepen aandachtig te zijn en te diversifiëren in methodieken.

Verder heeft de spreker nog enkele vragen. Hoe gaan de adviesraden zich verhouden tot geëngageerde burgers via dit participatietraject? Hoe zal het College tot een definitieve besluitvorming komen?

Het raadslid vernam via media dat er opnieuw een Staten-Generaal rond verkeersveiligheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft plaatsgevonden. Elke Brusselaar wordt hierop uitgenodigd, maar niet alle collega-raadsleden. Als het College dit participatietraject op een ernstige manier wil doen, dan is het belangrijk dat werkelijk iedereen aan bod kan komen. De spreker vraagt dat de Raad voldoende wordt betrokken.

Tot slot, wat zal het kostenplaatje zijn? Wordt budget voor ondersteuning vanuit organisaties voorzien?

Commissielid Arnaud Verstraete (Groen) verduidelijkt dat hij via de Commissie voor Mobiliteit van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement op de hoogte was van de Staten-Generaal rond verkeersveiligheid.

Niet iedere fractie is vertegenwoordigd in deze commissie en er waren zeker nog een aantal parlementsleden hierin geïnteresseerd, antwoordt **mevrouw Bianca Debaets (CD&V)**. Ze geeft dit mee als aandachtspunt.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen) beschouwt dit participatietraject als een belangrijke stap naar burgerinspraak. Het raadslid gelooft in dit breed experiment, en naar aanleiding van de

vele vragen die tijdens de vergadering reeds aan bod kwamen, lijkt het de spreker van groot belang dat er werkelijk sprake is van een *catch-all*.

Blijft de website, waarop de burgers hun vele ideeën kunnen uitdrukken, later van kracht? Kan men uit het proces leren en nadien continueren? Naast de drempels, zijn er tevens veel positieve zaken aan de digitalisering van burgerinspraak. Nu bestaat de politieke werkelijkheid dat burgers pas inspraak hebben na het verzamelen van duizenden handtekeningen. Het in dialoog treden met de overheid op een digitale manier, vindt het raadslid een interessante piste.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA) komt terug op de doelstelling dat de doelgroepen een weerspiegeling van de Brusselse bevolking zouden moeten vormen. Kenmerken zoals leeftijd, gender, opleiding, socio-economische status zijn vrij makkelijk meetbaar om die diversiteit te weerspiegelen. Bij etnisch-culturele achtergrond is dat moeilijker. Wat met iemand die derde generatie Belg is? Hoe gaat dat gemeten worden?

Er zijn ook een aantal groepen die weinig bekend zijn met de Brusselse overheden en zeker met de VGC. Het raadslid denkt hierbij bv. aan Europese staatsburgers, die vaak iets verderaf staan, zeker van het Brusselse politieke niveau. Zoals collega Mathias Vanden Borre aangaf, is het belangrijk dat in de eerste plaats het primaire doelpubliek van de VGC bereikt wordt. Het is anderzijds interessant om mensen te bevragen die niet bekend zijn met de VGC over wat kan gedaan worden om hen wel beter te bereiken. Bij de doelgroepen worden onder meer de Brusselse overheden vermeld. De spreker had graag verduidelijking over wat onder de Brusselse overheden wordt gerekend.

Verder is het raadslid benieuwd naar de verhouding tussen al deze doelgroepen; tussen gebruikers, deskundigen, adviesraden, gewone burgers die al dan niet iets met het beleid te maken hebben?

Ter afsluiting, vraagt de spreker of er in het Nederlands gaat gewerkt worden. Of zal er een beroep gedaan worden op tolken?

De heer Ewoud Monbaliu hoorde een terechte bezorgdheid over het feit dat online werken te beperkend zou zijn. Dit is inderdaad zo en daarom worden er naast het online-verhaal ook fysieke contactmomenten voorzien, georganiseerd door Levuur en door Brusselse organisaties. Daarnaast zullen mensen eender waar aangesproken kunnen worden door medewerkers van het project. Online kan de input 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 worden ingegeven.

De vraag hoe de overbevraagde organisaties ondersteund zullen worden kwam meermaals terug. Op dit moment is voorzien dat hen werkvormen worden aangegeven. Voorlopig wordt er geen financiële tussenkomst voorzien. Menskracht wordt wel voorzien in termen van VGC-medewerkers.

De projectwebsite zal tot eind 2020 openblijven. De online input kan gebeuren tot eind mei 2020.

Het systeem van loting roept vragen op. In de Oostkantons heeft men hier reeds enige ervaring mee bij de opstart van een burgerpanel. Er bestaan reeds bepaalde methodieken voor de loting. Er wordt gewerkt met een aantal criteria die op voorhand worden afgestemd. Nadat

mensen zich kandidaat hebben gesteld wordt er een selectie gemaakt op basis van de vastgelegde criteria en wegingen. Eens dit is gebeurd, worden uit deze selectie mensen geloot.

De bedoeling is de drempels bij mensen die deelnemen aan de Brusseldag zoveel mogelijk weg te werken. Als er drempels zijn inzake vervoer, kinderopvang enz… zal hiervoor een oplossing worden gezocht.

Met betrekking tot het project werd gevraagd zo inclusief mogelijk te werken. De bedoeling is de wijsheid van de minderheid toe te voegen aan het meerderheidsbesluit.

Met experten worden in dit project de gebruikers bedoeld. De expertise van de gebruikers kan eventueel met de kennis van andere experten worden samengebracht om zo te komen tot bepaalde uitspraken.

De input zal telkens in rapportvorm worden gebundeld.

Het is ook belangrijk dat er aan verwachtingsmanagement wordt gedaan. Dit gaat gepaard met een duidelijke communicatie. Men wil zeker niet het signaal: “U vraagt, wij draaien” uitzenden. Het is wel belangrijk dat als er bepaalde tendensen naar boven komen en er wordt niet mee aan de slag gegaan, wordt verklaard waarom dit niet aan bod komt. Daarnaast wordt er ook steeds teruggekoppeld over wat er wel wordt gedaan met de input. Belangrijk is om de communicatie ook na het traject open te houden.

Het engagement is volgens de spreker een belangrijke uitkomst van participatie. Participatie leidt ertoe dat mensen zich beginnen te engageren of nog meer gaan engageren.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt laat weten dat er over het totaalbudget van het project al werd gesproken tijdens de begrotingsbespreking. Voorlopig bedraagt het budget 100.000 euro, maar daar zullen nog technische kosten bijkomen. De grootorde van het vorige meerjarenplan was 240 miljoen euro. Hierin zit ook de scholenbouw, de crèches enz... Dit zijn zaken waarop de VGC zal blijven inzetten. Er blijft een zekere continuïteit in het beleid.

De betrokkenheid van de Raad bij dit project is zeer belangrijk. Het project werd bewust in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid voorgesteld. Het College wil gerust bij iedere stap die wordt genomen, komen rapporteren in de Raad. De raadsleden zijn ook uitgenodigd om deel te nemen aan de Brusseldag.

De Nederlandstalige Brusselaar is zeker en vast divers in zijn afkomst. Als er wordt ingezet op de breedheid en alle Brusselaars moeten worden bereikt, zitten de Nederlandstalige Brusselaars er ook in vervat.

Of de website na het project moet open blijven, zal door het College worden nagegaan. Het is nu nog te vroeg om hierover te beslissen.

Het is inderdaad niet de eerste keer dat er rond participatie wordt gewerkt. De VGC-Administratie heeft hier al veel ervaring mee.

Collegelid Sven Gatz zegt dat de communicatie van het hele traject in 3 talen zal verlopen.

Hij vermoedt dat de meerderheid van de deelnemers aan de Brusseldag wel op de een of andere manier Nederlandstalig zullen zijn. Maar het kan natuurlijk dat er enkele gesprekstafels in een andere taal zullen plaatsvinden. Dit zal in alle transparantie met de potentiële deelnemers worden bekeken.

In de groepssamenstelling van de Brusseldag zal ervoor worden gezorgd dat de diversiteit, niet alleen in taal, maar ook in verschillende soorten mensen, zo ruim mogelijk is. De ervaring leert dat de participatietijgers nogal harder op de online deur bonken. Dat is normaal, maar tegelijkertijd zal met de kunde van het consultancybureau ervoor worden gezorgd dat er voldoende mensen zijn die niet in de online-fase aan bod zijn gekomen. Er zullen ook voldoende contacten zijn met de organisaties op het terrein. De spreker weet uit ervaring dat het mogelijk is een heel diverse groep samen te stellen. De meerwaarde hiervan is ook dat de groepen van de gesprektafels zeer divers zullen zijn samengesteld. Het College streeft ernaar dat er verschillende inzichten op de Brusseldag kunnen zijn.

Het is de eerste keer dat er op zo een grote schaal een oefening van burgerparticipatie wordt opgezet. Dit is qua ambitie een zeer goede zaak, maar kent toch grote risico's. Net zoals de raadsleden is de spreker benieuwd hoe dit traject tot een goed einde wordt gebracht waardoor er een sterker meerjarenplan rond investeringen en beleid kan worden opgesteld.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA) denkt dat het toch even afwachten is wat het project als resultaat zal geven. Hij benadrukt dat de N-VA kritisch, maar niet negatief staat tegenover het project. Participatie kan zeker een meerwaarde bieden.

Op het einde van het traject zal het College uiteindelijk 1,5 jaar bezig zijn geweest en de spreker heeft de indruk dat het College dan weinig eigen keuzes zal hebben gemaakt.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA) had ten slotte nog graag vernomen wat de betrokkenheid van andere overheden is. Krijgen andere overheden ook inspraak in het hele proces?
Het is volgens **collegevoorzitter Elke Van den Brandt** zeker de bedoeling dat gemeenten, de Vlaamse overheid, cultuurbeleidscoördinatoren, bibliothecarissen enz… bij het project worden betrokken.

De verslaggever,
Arnaud VERSTRAETE

De voorzitter,
Fouad AHIDAR

PARTICIPATIETRAJECT VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

VOORSTELLING RAAD 17/1/2020

levuur

INDI ville
make a difference

tree company

DOELSTELLINGEN

Met het inspraak- en participatietraject streeft de VGC volgende hoofddoelstellingen na:

- **inspiratie leveren** voor het strategisch meerjarenplan 2021-2025 van de VGC;
- de **kwaliteit van de beleidsvoering** verhogen door het maximaal benutten van de ervaring en deskundigheid van de verschillende stedelijke actoren en het leren van het perspectief van (potentiële) gebruikers en kwetsbare doelgroepen;
- een **draagvlak voor het beleid** creëren bij burgers en het werkveld.
- uitwisseling en netwerking stimuleren tussen doelgroepen door niet enkel sectoraal maar **ook geïntegreerd** te werken;
- **burgers, organisaties en instellingen stimuleren om mee na te denken** over de beleidsthema's en maatschappelijke uitdagingen van de VGC en om zich te engageren voor mogelijke oplossingen;
- een **transversale dynamiek** creëren door de organisatie van een VGC-breed traject;
- als VGC naar buiten treden als een **communicatieve, betrokken en transparante overheid** met een open en nieuwsgierige houding ten aanzien van ideeën, visies en voorstellen die leven bij de verschillende stakeholders.

levuur INDI ville make a difference tree company

DOELGROEPEN

De deelnemers moeten de diversiteit van de Brusselse bevolking weerspiegelen in leeftijd, gender, etnisch-culturele achtergrond, opleiding en socio-economische status.

De verschillende doelgroepen zijn:

1. **Brusselaars en gebruikers van de stad**
2. **het brede Brusselse middenveld dat een band heeft met de VGC (gesubsidieerd, erkend, duidelijke link met de VGC) en/of hier aansluiting bij zoekt;**
3. de adviesorganen van de VGC (adviesraden en werkgroepen);
4. andere (Brusselse) overheden en instellingen:
5. de VGC met haar verschillende onderdelen (beleid, operationele diensten, administratie).

levuur INDI ville make a difference tree company

DE PROCESFLOW

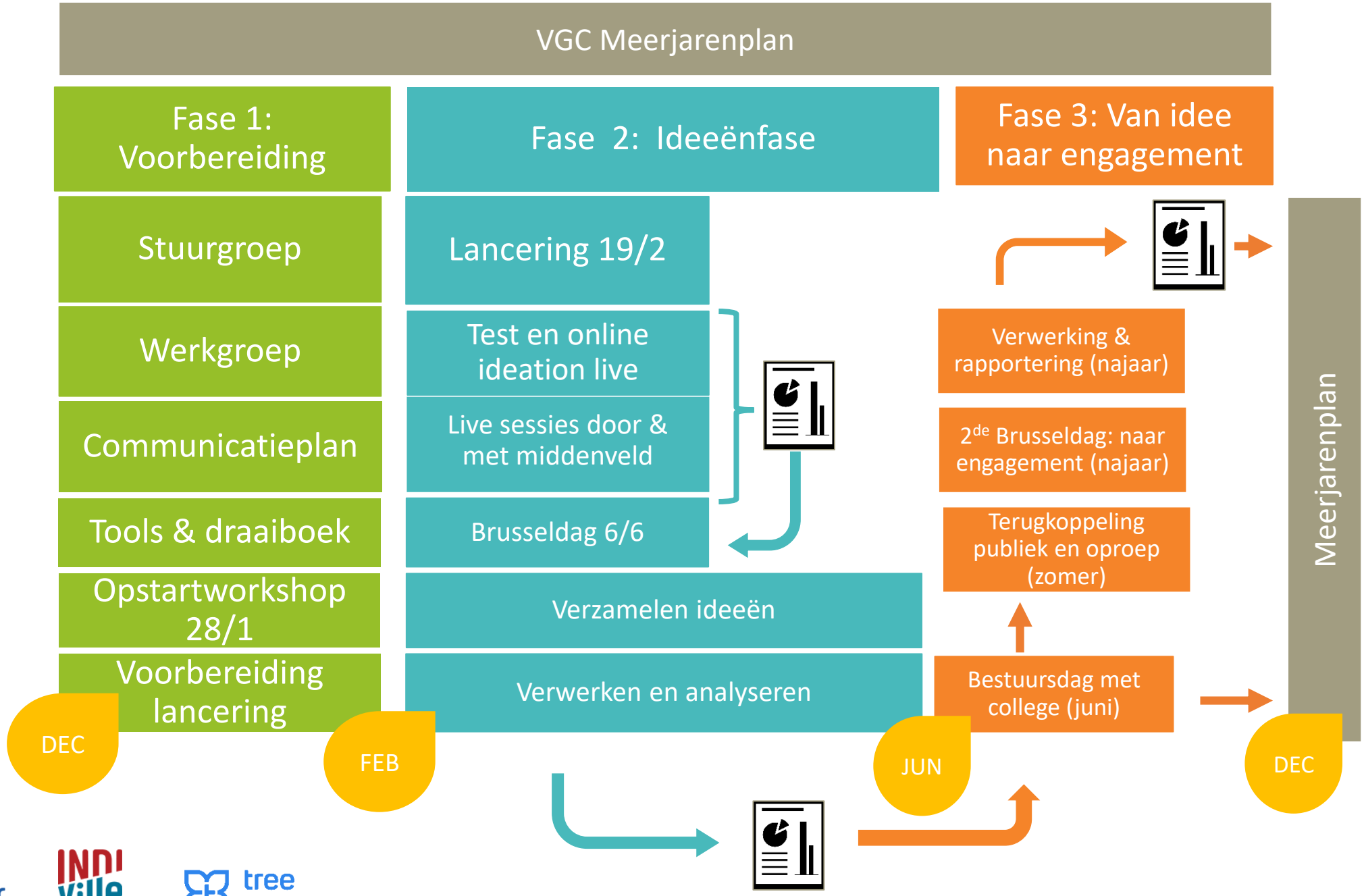

levuur INNI Ville make a difference tree company

Planning - Fase 1: Opstartworkshop

- Dinsdag 28/1
- zowel professionals als vrijwilligers/actieve burgers kunnen aansluiten
- 2 “identieke” sessies – duurtijd sessie 3u30
- Organisaties die groot bereik hebben en die perspectief van specifieke groepen inbrengen
- Monitoren of er voor elke specifieke doelgroep er voldoende organisaties/mensen zich inschrijven (al meer dan 100 mensen ingeschreven)
- Doelstellingen en proces; aanpak en methodieken; eigen acties

Planning - Fase 2 Verzamelen van ideeën en betrekken van stakeholders

- 19 februari 2020 Publieke lancering van het inspraak- en participatietraject.
  - Persmoment met officiële lancering project & campagnewebsite
  - Inzet van alle communicatiemiddelen om traject breed bekend te maken
- Lancering van
  - de online test
  - het online platform
  - de ondersteunende methodieken voor live events

PROJECTWEBSITE

- Alle info en materiaal van en over het project
- Integratie van test en ideeënmodule
- Communicatie via nieuws en activiteitenmodule

BESCHRIJVING

ONLINE TEST

Online interactieve test met live feedback voor de respondent

Doelstelling:

- Bewustmaken over VGC (bevoegdheden)
- Werving/recrutering voor volgende fases
- Bevraging

Thema’s in het onderzoek:

- Profiel
- Hoe moet jouw Brussel er uit zien?
- Kennis over bevoegdheden

IDEEËNFASE

Gebaseerd op rode draden en 14 thematische hoofdstukken in bestuursakkoord

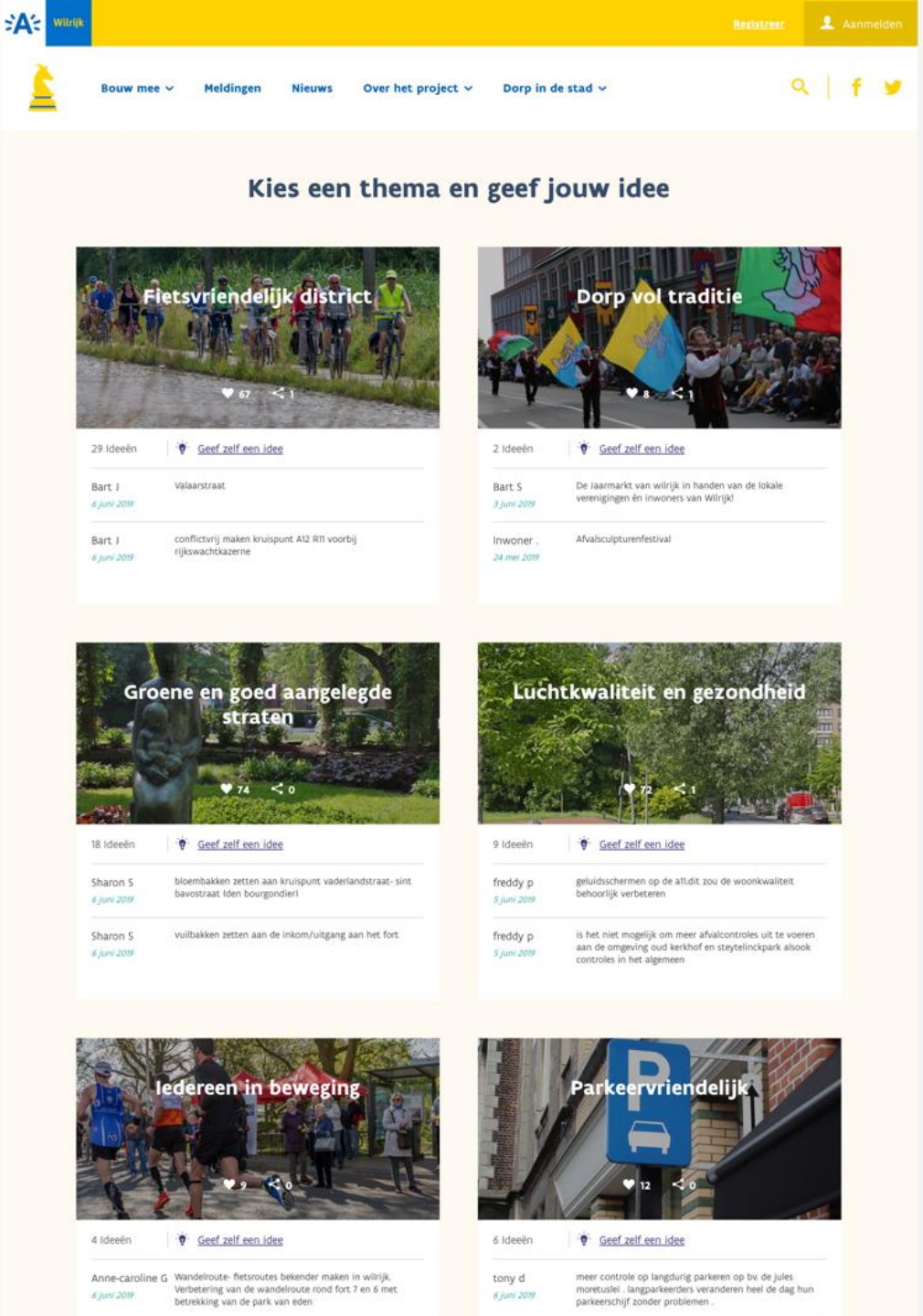

Website – ideeën en verwerking

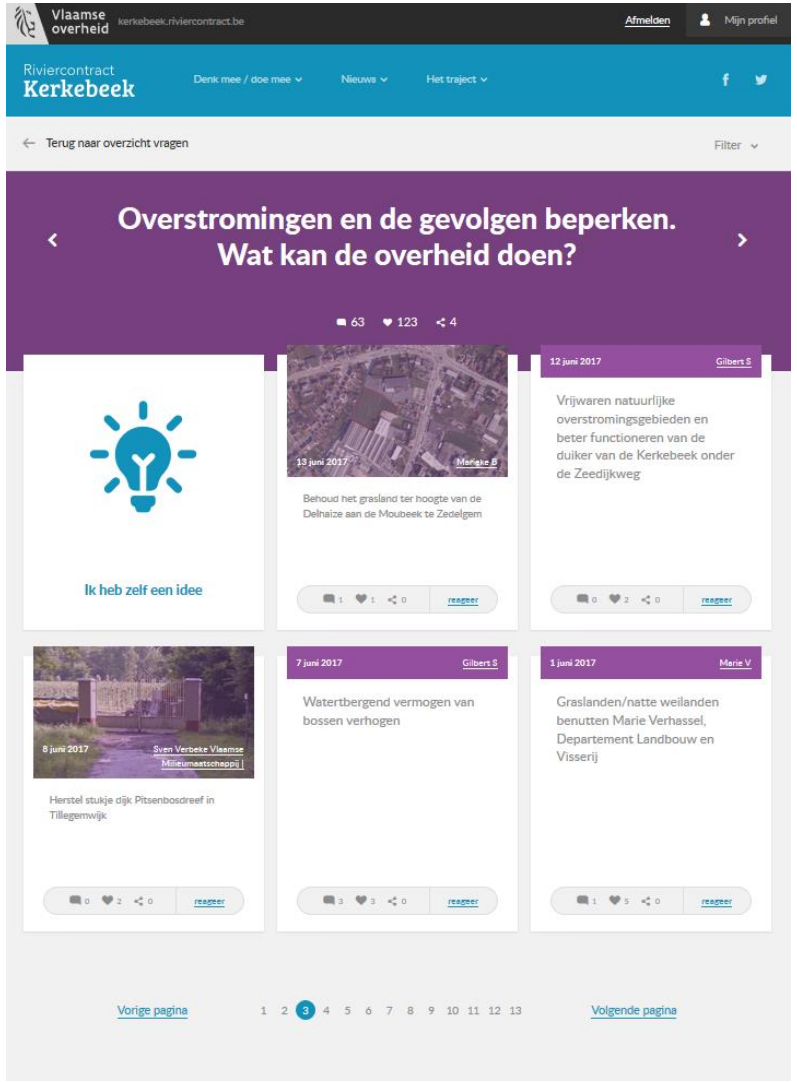

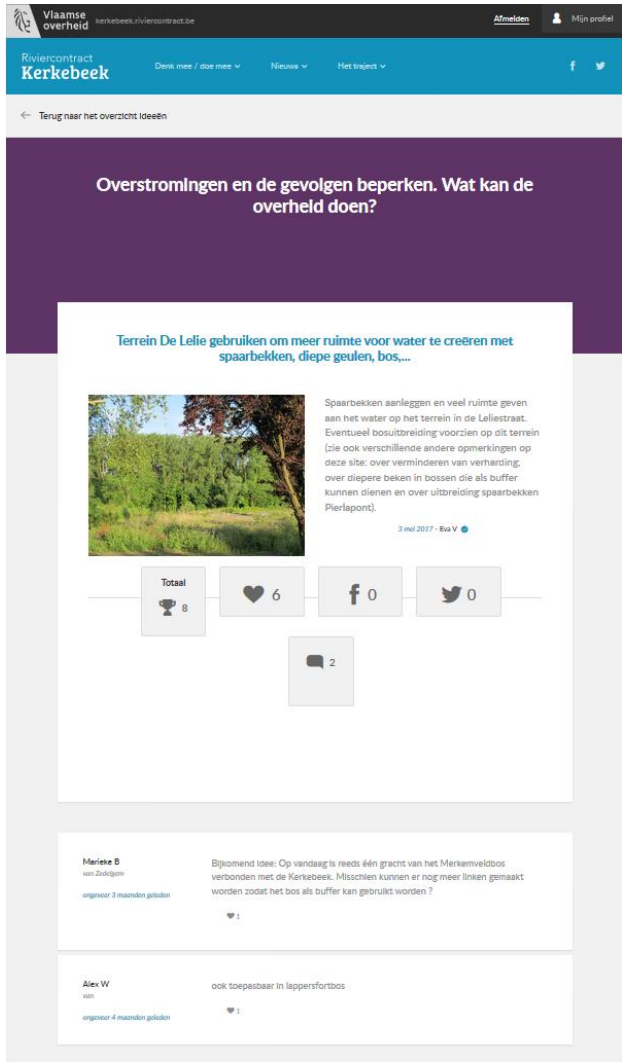

MIDDENVELD COMMUNICATIE

Twitter

Facebook

E-mails

…ek waar je nog geen antwoord op hebt?

…nde week naar één van de twee geleide wandelingen en kom meer te weten over het waterbeheer en de overstromingen van de Kerkebeek in Sint-Michiels en Tillegem.

Medewerkers van de Vlaamse Milieumaatschappij gaan met jou op stap langs de Kerkebeek en schetsen de huidige en toekomstige overstromingssituatie. Je krijgt ook de kans om vragen te stellen en ideeën met elkaar uit te wisselen.

Praktisch:

- Wandelbezoek 18/5: start om 19u aan de kruising van de Kerkebeek met de Rijselstraat en het in aanbouw zijnde gecontroleerde overstromingsgebied, we wandelen naar het vuilrooster aan de Rietlaan en eindigen om 20u30 aan het Boudewijnpark.

- Wandelbezoek 22/5: start om 19u aan de kruising van de Kerkebeek met de Leikendreef en wandelen richting het Leonardohotel en het in aanbouw zijnde gecontroleerde overstromingsgebied aan de Rietlaan (20u30).

Je kan ook nog steeds je ideeën om het overstromingsrisico in Zedelgem en Sint-Michiels te helpen verminderen posten op https://kerkebeek.riviercontract.be/themas .

Doe zo voort!

Vriendelijke groeten

Het Kerkebeekteam

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ · VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ · RUIMTE VLAANDEREN · BRUGGE · DEPARTEMENT LANDBOUW & VISSERIJ · Gemeente Zedelgem · AGENTSCHAP NATUUR & BOS

© treecompany · INDI Ville

Mailing

Ken jij het overstromingsrisico voor jouw woning of straat?

Heel wat Zedelgemnaars herinneren zich nog de overstromingen in 2002, 2005 en 2007. Ook recenter trad er nog wateroverlast op bij hevige regenbuien. Gelukkig is er de laatste jaren al veel gebeurd om het overstromingsrisico in Zedelgem te verminderen. Maar toch zal er altijd een kans op wateroverlast blijven bestaan. Hoe is het nu eigenlijk gesteld met het overstromingsrisico in Zedelgem? En zijn we klaar voor de toekomst?

Benieuwd? Doe de test op de website kerkebeek.riviercontract.be

Doe de test en je komt te weten hoe groot jouw overstromingskans is en hoe de kans stijgt door de klimaatverandering.

Misschien zal je wel even schrikken. Vaak beseffen we niet dat er een risico is of weten we niet wat we zelf kunnen doen om schade te voorkomen.

Samen kunnen we meer

Op 6 januari ondertekenden het gemeentebestuur van Zedelgem, Brugge, de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse Overheid een charter waarmee ze zich engageren om samen maatregelen te zoeken die het overstromingsrisico verminderen. Het resultaat zal vastgelegd worden in een riviercontract voor de Kerkebeek.

Maar de overheid kan het niet alleen. Maatregelen en oplossingen moeten ook gedragen worden door alle betrokken burgers, bedrijven, verenigingen,… Daarom startte de Vlaamse Milieumaatschappij een project om iedereen te betrekken. Met de online test op kerkebeek.riviercontract.be wordt het startschot gegeven van een jaar meedenken, voorstellen formuleren, discussiëren,… om het overstromingsrisico in Zedelgem te verminderen.

Ook jij, jouw bedrijf of vereniging kan de komende maanden op verschillende manieren bijdragen:

- **Kom naar het startevent** op woensdag 15 februari in het dienstencentrum De Braambeier om 19.00u. Je krijgt de kans om met de gemeente, de waterbeheerders en andere betrokkenen te overleggen en mee te denken over oplossingen.
- **Deel online**, bediscussieer en steun ideeën en oplossingen tussen 1 mei en 30 juni op kerkebeek.riviercontract.be. Daarbij kijken we ook naar de meerwaarde die de waterlopen in de vallei voor alle gebruikers kunnen betekenen.
- **Ga zelf aan de slag** in het najaar met de ideeën en initiatieven die zijn voorgesteld om te komen tot concrete en haalbare acties.
- Kom op het einde van 2017 naar het **feestelijk slotevent** waar we de beste ideeën voorstellen.

Op het einde van het traject leggen we de engagementen van alle betrokkenen vast in een riviercontract voor de Kerkebeek. Dat vormt dan de komende jaren de rode draad om het overstromingsrisico in de vallei van de Kerkebeek te verminderen, zodat we vooral van het water kunnen genieten.

Meer weten?

Surf vanaf 6 januari naar kerkebeek.riviercontract.be! Daar vind je steeds alle informatie en nieuws over het project terug. Via de website kan je je inschrijven of deelnemen aan de verschillende stappen van het project.

levuur · INDI Ville make a difference · tree company

Middenveld actie

- Alle info en materiaal om stakeholders te helpen om zelf een ideeënbabbel op te zetten over het onderwerp
- Materiaal wordt verzameld via de website
- Ondersteuning vanuit projectteam

Organiseer zelf je 'overstromingsbabbel' en vind hier hulp en het juiste materiaal

Samen naar een riviercontract voor de vallei van de Kerkebeek

Iedereen gaf het al aan op de website en tijdens de startevenementen: we kunnen samen veel doen om overstromingen en de gevolgen ervan te beperken. Al je ideeën hierover kan je tot 18 juni op deze website ingeven. Maar we weten dat jullie het ook fijn vinden om eerst met mensen in gesprek te gaan en ideeën uit te wisselen. Vandaar dat we iedereen uitnodigen een eigen 'overstromingsbabbel' te organiseren en de resultaten daarvan op deze website te plaatsen.

- Veel goede redenen om een overstromingsbabbel op te zetten
- Hoe begin ik er aan?
- Hoe pak ik het gesprek concreet aan?
- Hoe breng ik dit alles op de website?

Veel goede redenen om een overstromingsbabbel op te zetten

- Je zoekt mee naar de oplossing van een probleem dat heel veel mensen aanbelangt.
- Samen weet je meer. Mensen krijgen de kans hun mening te delen met anderen en daar dan weer iets van te leren.
- Je leert (andere) mensen (beter) kennen en laat mensen samen nadenken om iets te veranderen.
- Het is verrijkend en het verschaft veel plezier dit te doen.
- Samen kan je na de zomer misschien wel je ideeën in realiteit omzetten?

Laat ons via info@riviercontract.be weten waar en wanneer je iets organiseert. Jullie initiatief zetten we dan op de nieuwspagina van deze website.

Hoe begin ik eraan?

Je wil wel zo'n overstromingsbabbel organiseren, maar hoe begin je er aan? Waar vind je mensen? Hoe overtuig je mensen om deel te nemen? Hoe kondig je een gespreksmoment aan? Vaak is net deze eerste stap de moeilijkste. Hieronder vind je wat tips om je op weg te zetten.

Enkele uitgangspunten en principes

Het doel is nieuwe ideeën zoeken of bestaande ideeën verrijken die er mee voor zullen zorgen dat

COMMUNICATIEPLAN

- Brede communicatie (communicatieplan in voorbereiding)
- Samenwerking met Bruzz
- Social media
- Alle eigen communicatiekanalen
- Zelf een aantal events organiseren

Planning - Fase 2 Verzamelen van ideeën en betrekken van stakeholders

- 6 juni: Brusseldag:
  - live meeting met 150 deelnemers => methodiek ~Burgerkabinet / G1000
  - Samenstelling 1/3 verenigingen en 2/3e individuele burgers
  - Op uitnodiging met wildcards
  - Doel:
    - Gezamenlijke energie genereren
    - Mensen onderling laten reflecteren over de problematieken + zoeken naar / suggesties voor oplossingen
    - Stakeholders leren hier ook de mening van anderen kennen, zullen luisteren naar elkaar en merken dat er ‘evenveel meningen als mensen zijn’.
    - Prioritiseren
- Inbedden:
  - Verwerking van alle input.
  - Eind juni/begin juli: bestuursdag met college

levuur INDI ville make a difference tree company

Planning - Fase 3 Van ideeën naar engagementen

- September-december 2020
  - Terugkoppeling over de resultaten van het traject naar de deelnemers > open oproep en gerichte uitnodiging voor 2de Brusseldag
  - Workshop (= 2de Brusseldag) met burgers en andere stakeholders om ideeën tot engagementen te brengen.
  - Indiening meerjarenplan en meerjarenbegroting bij de Vlaamse overheid. (December 2020)
- Januari - februari 2021
  - Communicatiemoment over het definitieve resultaat van het participatietraject, het meerjarenplan en de concrete engagementen van alle stakeholders.
  - Start van uitvoering door alle betrokken stakeholders.

levuur INDI ville make a difference tree company

VRAGEN?

JO STEYAERT – INDIVILLE
MICHIEL NUYTEMANS – TREE COMPANY
EWOUD MONBALIU - LEVUUR